

KARTA:

Z KLASY:

Bogactwa naturalne – pokłady soli

1 Posłuchaj uważnie legendy o św. Kindze.

Skąd w Polsce wzięła się sól?

Dawno, dawno temu w Krakowie na Wawelu żył książę Bolesław Wstydlivy. W życiu mężczyzny nawet wtedy, gdy jest on księciem, przychodzi taki moment, że myśli o założeniu rodziny. Szuka wtedy narzeczonej. Sposobów szukania jest tyle, ilu szukających przyszłej żony. Nie będziemy o nich wspominać. Powiemy za to rzecz najważniejszą: nasz książę znalazł narzeczoną na Węgrzech i była nią księżna Kinga.

Zanim odbędzie się ślub, zwyczaj nakazuje, by kandydat na męża uroczyście, oficjalnie poprosił o rękę swej wybranki. Wtedy też wręcza swej ukochanej pierścionek zaręczynowy. Taki pierścień otrzymała również Kinga. Zapewne ucieszyła się bardzo. Nie znaczy to jednak, że kochała błyskotki. Gdy jej ojciec w prezencie ślubnym chciał dać jej dużo złota, cennych, szlachetnych kamieni, Kinga wszystkich zaskoczyła. Nie przyjęła tych bogactw, nie chciała ich. Poprosiła za to o... kopalnię. Kopalnię soli. Marzyła, by mogła, gdy zamieszka już na Wawelu, ofiarować swym poddanym sól. Phi! – powiecie – sól? Owszem, cukier, miód, czekoladę! Ale sól? Też mi prezent! I tu Was zaskoczę. Nasza opowieść dzieje się, jak pamiętacie, dawno, dawno temu, czyli tak dawno, że na świecie nie było lodówek, elektryczności. Sól wówczas była cenniejsza niż złoto! Dlaczego? Ponieważ zastępowała na przykład lodówki. Solono mięso, by się nie psuło, by je długo przechowywać. Prezent w postaci soli był więc bardzo cenny.

Ale jak przenieść kopalnię z Węgier do Polski? Da się? No jasne, że nie. Tak też pomyślała Kinga. Gdy odwiedziła kopalnię podarowaną jej przez ojca, wrzuciła do kopalnianego szybu swój zaręczynowy pierścień. Zerwała zaręczyny – pomyślicie. Nie, nic z tych rzeczy. Kinga była szlachetną i mądrą królewną. Niedługo po tym zdarzeniu Kinga dotarła do Polski. Czy książę zauważył brak pierścienia, czy dotarła do niego wieść o tym, co zrobiła Kinga? To zagadka dla superdetektywa. Ale powiem wam, jak się ta historia skończyła.

Gdy książę Bolesław oprowadzał Kingę po swych ziemiach, gdy zwiedzali jego księstwo, w pewnej wsi pod Krakowem miało miejsce dziwne zdarzenie: nastąpiło małe trzęsienie ziemi. Wystraszeni ludzie obudzili Kingę, a ona poleciała robotnikom, by w miejscu, gdzie osunęła się ziemia, zaczęli kopać dół. Podczas kopania natrafiono na skałę. Gdy królewna Kinga poprosiła o wydobycie skały i jej rozkruszanie, okazało się, że ta bryła to... sól! Jakże wszyscy się zdziwili, gdy z rozkruszonej skały wypadł także pierścień, który Kinga wrzuciła do kopalni daleko na Węgrzech! Kinga upadła wtedy na kolana, by podziękować Bogu za tak wielki dar. Tu kończy się legenda. A czy wiecie, że Kinga została świętą? Papież Jan Paweł II kanonizował ją szesnastego czerwca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego dziewiątego roku.

KARTA:

Z KLASY:

- 2 Wskaż w tekście, co zdarzyło się naprawdę, a co jest wymyślone. **Elementy realistyczne** zaznacz na zielono, a **elementy fikcyjne** na niebiesko. Potem zapisz po jednym przykładzie w tabeli.

Elementy realistyczne	Elementy fikcyjne

- 3 Odpowiedz na pytania zgodnie z treścią legendy.

a) Dlaczego ludzi i zwierzęta ogarnął lęk?

b) Co nakazała zrobić Kinga?

c) Co wydobyto z szybu?

KARTA:

Z KLASY:

4 Utwórz rodzinę wyrazów od wyrazu **górnik**.

GÓRNIK

5 Podkreśl te określenia, które najbardziej pasują do zawodu górnika. Zapisz je w liniach. Może masz inne pomysły?

leniwy, pracowity, strachliwy, niecierpliwy, słaby,
odważny, sprytny, wytrwały, silny

6 Uzupełnij wyrazy taką samą literą. Jaka to litera?

og █ rek

ź █ łw

sk █ ra

r █ za

wr █ bel

źr █ dło

kr █ l

jask █ lka

p █ lka

KARTA:

Z KLASY:

Bogactwa naturalne – pokłady soli

1 Podkreśl właściwe odpowiedzi.

Na litry kupujemy:

A. wodę.

C. sól.

E. olej.

G. sok.

B. mąkę.

D. mleko.

F. cukier.

2 Ile jest litrów płynu w wiaderkach i beczkach? Policz i zapisz odpowiednie liczby. Otocz pętlą pojemnik, w którym jest największa ilość płynu.

3 Wykonaj polecenia.

- Ponumeruj pojemniki od tego, który ma najmniejszą pojemność, do tego, który ma największą pojemność.

- Oblicz, ile jest wody we wszystkich pojemnikach.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

KARTA:

Z KLASY:

- 4 W każdej beczce mieści się 30 litrów wody. Odczytaj, ile litrów wody wiano do każdej beczki. Zapisz odpowiednie liczby.

- 5 W czterech małych kartonikach mieści się 1 liter soku.

- Ile małych kartoników potrzeba, aby nappełnić pół dużego kartonu soku? Wykonaj odpowiedni rysunek.

- Ile małych kartoników potrzeba, aby nappełnić 2 duże kartony soku? Wykonaj odpowiedni rysunek.

KARTA:

Z KLASY:

Bogactwa naturalne – pokłady soli

1 Rozwiąż rebus. Zapisz hasło w wyznaczonym miejscu.

Hasło: _____

2 Otocz pętlą te instrumenty, które są związane z kulturą góralską.

3 Odszyfruj wyraz, a dowiesz się, jak nazywa się jeden z najbardziej znanych tańców góralskich.

--	--	--	--	--	--	--	--	--

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KARTA:

Z KLASY:

1 Wyjaśnij pisownię wyrazów.

morze – bo _____

na zegarze – bo _____

we wzorze – bo _____

na murze – bo _____

na torze – bo _____

2 Pokoloruj.

